

Sygn. akt II UK 465/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku L. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G.
z udziałem zainteresowanego Z. K.
o wymiar składek wobec Z. K.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
(...) z dnia 18 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

**uchyla zarządzenie z dnia 27 lipca 2017 r. sygn. akt II UK
465/16 i odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2016 r. Sąd Apelacyjny, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 24 czerwca 2015 r., w sprawie L., spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., z udziałem zainteresowanego Z.K. o wymiar składek na ubezpieczenie zdrowotne. Sąd pierwszej instancji zmienił decyzję z dnia 10 października 2014 r. i na podstawie art. 83 ust. 2 z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: - Dz.U. z 2015 r., poz. 552 ze zm.) ustalił zerową wartość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia Z.K. w L. od stycznia do maja 2011 r., od lipca do

października 2011 r., od grudnia 2011 r. do maja 2013 r. oraz od sierpnia do grudnia 2013 r.

Z.K. w okresach wskazanych w decyzji był pracownikiem L. - płatnika składek z tytułu ubezpieczeń społecznych w Polsce - oddelegowanym do Szwecji, gdzie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy dla L., w G. i osiągał dochód tam opodatkowany. Sąd drugiej instancji zważył, że stosownie do art. 83 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, w przypadku nieobliczania przez płatnika zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki, zgodnie z art. 32 ust. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.), składkę na ubezpieczenie zdrowotne, obliczoną za poszczególne miesiące, obniża się do wysokości zero zł. Stwierdził, że zainteresowany nie uzyskiwał dochodu rodzącego obowiązek podatkowy w Polsce, więc przy obowiązującej go zerowej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych polski pracodawca prawidłowo nie naliczał składki zdrowotnej. Jako nierezzydent podatkowy, czyli osoba, która nie przebywała na terytorium Polski dłużej niż 183 dni w roku podatkowym i nie miała w Polsce ośrodka interesów życiowych - zainteresowany mógłby, stosownie do art. 3 ust. 2a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.) - podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu tylko wtedy, gdyby realizował obowiązek podatkowy od dochodów osiągniętych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Uwzględniając, że między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Szwecji obowiązuje podpisana w Sztokholmie w dniu 19 listopada 2004 r. konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatku od dochodu (Dz.U. z 2006 r. Nr 26, poz. 193), Sąd drugiej instancji uznał, że dochodów osiągniętych przez Z. K. nie można zakwalifikować do kategorii wskazanych w art. 83 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r. w sprawie II UK 141/13 (LEX nr 1409530), stwierdził, że pracodawca ma możliwość skorzystania z art. 83 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej w stosunku do pracowników oddelegowanych za granicę, którzy

tracą polską rezydencję podatkową, a jednocześnie nadal podlegają polskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego.

Skarga kasacyjna organu rentowego została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 83 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej i uznanie, że w odniesieniu do pracowników delegowanych do pracy poza granice kraju posiadających status nierezydentów podatkowych zachodzi podstawa do obniżenia składki na ubezpieczenie zdrowotne do wysokości zero zł, oraz art. 83 ust. 3 pkt 5 tej ustawy i uznanie, że przychody otrzymywane przez pracowników delegowanych do pracy poza granice kraju objęte jego dyspozycją dotyczą tylko osób posiadających status rezydenta podatkowego i tym samym brak podstaw do naliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne według reguł określonych w art. 79 tej ustawy.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazał na realne i poważne trudności w interpretacji art. 83 ust. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, podnosząc, że Sąd Apelacyjny – w nawiązaniu do art. 32 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - przyjął zastosowanie tego przepisu wyłącznie do rezydentów, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych osób fizycznych, mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i podlegającym obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów. Skarżący uważa, że art. 32 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a w konsekwencji także art. 83 ust. 3 pkt 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, dotyczą wszelkich przychodów, o których mowa w art. 32 ust. 6 ustawy podatkowej, i każdy pracownik delegowany, zarówno rezydent jak i nierezydent, dopóki jest ubezpieczony w ramach polskiego systemu ubezpieczenia społecznego, dopóty jest objęty obowiązkiem opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, niezależnie do tego, czy wykonuje pracę w kraju, z którym podpisano umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, czy też w innym kraju.

Zdaniem skarżącego ta rozbieżność ocen nie została dotychczas rozstrzygnięta w orzecznictwie ani w doktrynie. Sąd Najwyższy wydał co prawda w podobnym stanie faktycznym wyrok z dnia 2 października 2013 r., II UK 141/13,

lecz było to rozstrzygnięcie precedensowe, a orzecznictwo w tym zakresie nie jest jednolite, skoro w tej sprawie zarówno Sąd Okręgowy, jak i Sąd Apelacyjny orzekły na korzyść Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i dopiero po uchyleniu wyroku przez Sąd Najwyższy, Sąd Apelacyjny zajął stanowisko odmienne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną płatnik wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, wskazując, że organ rentowy uchybił obowiązkom wskazanym w art. 398⁹ k.p.c., w szczególności nie sformułował istotnego zagadnienia prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułował wniosek oparty na przesłankach kasacyjnych ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości dotyczących rozumienia określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Wyrażenie tylko poglądu przeciwnego do stanowiska Sądu drugiej instancji nie spełnia wskazanych wymagań. Oczywiście jest także, że wskazane jako przyczyna kasacyjna zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) musi być istotne między innymi w tym sensie, że wymaga rozstrzygnięcia, którego dotychczas w judykaturze Sądu Najwyższego nie dokonano. Tymczasem analiza zagadnienia przedstawionego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania została dokonana w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r., II UK 141/13 (niepublikowany). Rozstrzygnięcie przyjęte w tej sprawie zostało w pełni podzielone przez Sąd Najwyższy między innymi w wielu sprawach, w których odmówiono przyjęcia skargi kasacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2017 r., II UK 462/16, niepubl. oraz z dnia 27 lipca 2017 r., II UK 467/16, niepubl.). Wydane orzeczenia wskazują na jednolite stanowisko Sądu Najwyższego co do wykładni przepisów ujętych w podstawie skargi kasacyjnej.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).